

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

ETTEKIRJUTUS-HOIATUS
isikuandmete kaitse asjas nr. 2.1.-1/21/2663

Ettekirjutuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni jurist Geili Keppi
Ettekirjutuse tegemise aeg ja koht	15.06.2022 Tallinnas
Ettekirjutuse adressaat – isikuandmete töötaja	IPF Digital AS e-posti aadress: est-legal@ipfdigital.com Koopia: privacy@ipfdigital.com
Isikuandmete vastutav isik	töötaja Juhatus liige

RESOLUTSIOON:

Isikuandmete kaitse seaduse § 56 lõike 1, lõike 2 punkti 8, § 58 lõike 1 ning isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) artikli 58 lõike 2 punktide d ja f alusel, teeb Andmekaitse Inspektsioon andmetöötajale täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:

1. Lisada poolelioleva taotluse täitmist meeldetuletavate SMS-sõnumite ja meilide juurde loobumisvõimalus, mille kaudu andmesubjektid saavad keelduda nende elektrooniliste kontaktandmete kasutamiseks otseturustuseks.
2. Juhul kui soovitakse saata poolelioleva taotluse täitmist meeldetuletavaid teateid, siis küsida ka nendeks edaspidi elektroonilise side seaduse §-s 103¹ kohaselt füüsilistelt isikutelt eelnev nõusolek nende elektrooniliste kontaktandmete kasutamiseks otseturustuseks.
3. Muuta oma andmekaitsetingimusi ja lõpetada õigustatud huvi alusel otseturustuspakkumiste saatmine.

Määrán ettekirjutuse täitmise tähtajaks 15.07.2022. Ettekirjutuse täitmisest teatada hiljemalt selleks tähtajaks Andmekaitse Inspektsiooni e-posti aadressile info@aki.ee.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Käesoleva ettekirjutuse saab vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades kas:
- haldusmenetluse seaduse kohase vaide Andmekaitse Inspektsioonile või
- halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse (sel juhul ei saa enam samas asjas vaiet läbi vaadata).

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

SUNNIRAHA HOIATUS:

Kui ettekirjutus on jäetud määratud tähtjaks täitmata, määrab Andmekaitse Inspeksioon ettekirjutuse adressaadile isikuandmete kaitse seaduse § 60 lõike 2 alusel **iga täitmata ettekirjutuse punkti eest:**

sunniraha 1000 eurot.

Sunniraha võib määrata korduvalt – kuni ettekirjutus on täidetud. Kui adressaat ei tasu sunniraha, edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sel juhul lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

FAKTILISED ASJAOLUD:

09.08.2021 esitas XXX inspeksioonile kaebuse, mille kohaselt andmesubjekt sai mitmeid soovimatuid meeldetuletavaid SMS-sõnumeid iga kord kui ta alustas <https://credit24.ee/> veebilehel krediitdaotluse täitmist, kuid jättis selle pooleli. Kaebaja tõi kaebuses välja ka asjaolu, et ta oli keeldunud otseturundusest ning võtnud vastava nõusoleku tagasi, aga sai ka pärast seda meeldetuletussõnumeid.

10.11.2021 esitas inspeksioon IPF Digital AS-ile järelepärimise ning algatas IPF Digital AS suhtes järelevalvemenetluse isikuandmete kaitse seaduse § 56 lõike 3 punkti 8 alusel.

19.11.2021 vastas IPF Digital AS inspeksiooni järelepärimisele.

ISIKUANDMETE TÖÖTLEJA SELETUS:

IPF Digital AS selgituste kohaselt saadetakse Credit24 veebilehel laenutaotluse täitmist alustanud isikule meeldetuletussõnum õigustatud huvi alusel (IKÜM art 6 lg 1 p f). Kuna isikuandmete töötlemine toimus õigustatud huvi alusel, siis esitas töötleja ka õigustatud huvi hinnangu. IPF Digital AS hinnangul ei ole meeldetuletussõnumite saatmise näol tegemist otseturundusega, ehk keeldudes otseturundusest ei keeldu klient meeldetuletussõnumite saamisest.

Mõjuhinnangus välja toodud selgituste kohaselt registreerib äriühingu veebileht Credit24 süsteem automaatselt kui andmesubjekt alustab laenutaotluse täitmist ning edastab äriühingule laenutaotluses oleva verifitseerimisprotsessi käigus enda telefoninumbri. Kui andmesubjekt ei lõpeta laenutaotluse täitmist, siis saadab äriühing andmesubjektidele laenutaotluse pooleli jätmise kohta meeldetuletussõnumi järgmises sõnastuses: „Tere, [nimi]! Alustasid meie kodulehel lisaraha taotlemist, kuid avaldus jäi pooleli. Jätkates siin, <http://go.c24.ee/Pakkumine> näed kohe taotluse esitamise järel oma personaalset pakkumist. Sõnumitest loobumiseks või lisaküsimuste korral helista meie klienditeenindusse 6143400. Credit24 | Taustajõud, alati olemas!”.

Mõjuhinnangus on selgitatud, et meeldetuletussõnumite saatmisel on IPF Digital AS-il majanduslik huvi müüa tooteid ja teenuseid ning sõlmida laenulepinguid, lisaks soovitakse tagada parem klienditeenindus ning äriühingu kliente toetada.

IPF Digital AS hinnangul ei ole võimalik äriühingu eesmäärke täita ilma meeldetuletussõnumite saatmiseta. Samuti ei ole äriühingu hinnangul olemas andmesubjektide õigusi vähem riivavaid meetmeid eesmärkide saavutamiseks.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Esmalt selgitab inspeksioon otseturustuse mõistet ning olemust. Elektroonilise otseturustuse mõistet seaduses defineeritud ei ole, kuid praktikas käsitletakse otseturustusena nii füüsilistele kui juriidilistele isikutele saadavaid pakkumisi mingi toote müügiga või teenuse osutamisega seoses. Enamjaolt on otseturustuse puhul tegemist kommertstedaannete saatmisega. Infoühiskonna teenuse seaduse § 5 lõike 1 järgi on kommertstedaanne igat liiki

teabe edastus, mis on kavandatud otseselt või kaudselt edendama teenuse osutaja nimel kaupade või teenuste pakkumist või tõstma teenuse osutaja mainet. Kõige lihtsam on otseturustust ära tunda selle tulemuse järgi. **Kui pakkumise saatmine edendab vähegi ettevõtja, tegevust, on alati tegemist otseturustusega.** Käesoleval juhul on tegemist just tegevuse edendamisega, kuivõrd taoliste sõnumite saatmine suurendab potentsiaalselt krediitidaotluste koguarvu ning seeläbi ka krediitidivõtjate arvu. Lisaks on ka andmetöötleva ise õigusliku huvi analüüsis toonud välja, et meeldetuletussõnum koos informatsiooniga laenulepingu taotluse jätkamise võimaluste kohta suurendab võimalust, et laenulepingu taotluse täitmist alustanud isik naaseb pooleli jäänud taotluse juurde ning sõlmib äriühinguga laenulepingu. Seega ei saa inspeksioon nõustuda seisukohaga justkui ei oleks tegemist otseturustusega.

Nõuded elektroonilise otseturustuse tegemiseks tulenevad elektroonilise side seaduse (ESS) §-s 103¹, mis sätestab muuhulgas, et füüsilise isiku elektrooniliste kontaktandmete kasutamine otseturustuseks on lubatud tema **eelneval nõusolekul**.

Erandid võib olla ka ka eelnev kliendisuhe. Olukordadeks, kus müüja saab oma toote või teenuse müügi raames ostja (füüsilise või juriidilise isiku) elektroonilised kontaktandmed (näiteks e-posti aadressi, telefoninumbri), on ette nähtud erandid. Sellisel juhul võib otseturustaja kasutada ostja kontaktandmeid ilma tema eelneva nõusolekuta oma samasuguste toodete või teenuste otseturustuseks, kuid üksnes eeldusel, et ostjale antakse tema kontaktandmete esmase kogumise ajal ning igas eraldiseisvas talle saadetavas sõnumis võimalus keelata oma kontaktandmete kasutamine otseturustuseks.² Seega saab eelneva kliendisuhete erandit kasutada üksnes juhul:

- 1) Klient on enne teenust tarbinud (seega **ei kehti esmaste pooleliolevate taotluste puhul**, kuna ei ole veel lepingut sõlmitud)
- 2) Klient ei ole kasutanud võimalust otseturustuspakkumistest loobumiseks.

Võimalus loobumiseks peaks olema samalaadne nõusoleku võtmisega ja lihtne. Reklaampakkumise saajale tuleb anda selge ja arusaadav võimalus tasuta ning lihtsal viisil pakkumistest keeldumiseks. Otseturunduslikest pakkumistest loobumine ei saa toimuda telefonikõne käigus, sest siis pole võimalik helistajat tuvastada. Lisaks suurendab see ohtu, et andmesubjekt saab soovimatuid sõnumeid siiski edasi. Ühe lihtsama ja selgema lahendusena saaks kasutada e-kirja lõppu lisatud loobumislinki. **SMS-ides peab olema samalaadselt emailidele lisatud loobumislink**.

IPF Digital AS on esitatud õigustatud huvi analüüsis asunud seisukohale, et äriühingu huvid kaaluvad üle isikute õigused ja huvid. **Juhime tähelepanu, et õigustatud huvi alust ei saa kasutada kui tegemist on otseturustusega, kuna selle jaoks on eraldi ette nähtud regulatsioon ESS-is**. Otseturustamise osas tuleb selgitada, et e-posti või SMSi teel võib otseturustust teha vaid inimese eelneval nõusolekul ja muid ESS-i regulatsioone kasutades. Õigustatud huvi alusel otseturustamise kontekstis saab rääkida üksnes osas, mida ESS ei reguleeri nagu profileerimisest ja näiteks suunatud reklaamist internetilehekülgedel.³

IPF Digital AS on krediidasutus, mis pakub isikutele tarbimislääne ja krediidikontot. Krediidasutus on alati tugevama positsioonil kui üksikisik, seda juba asjaolu tõttu, et laenuvõtja ja laenuandja vahel eksisteerib justkui sõltuvussuhe ning ülemäärane mõjutamine võib teatud ühiskonna haavatavad liikmed asetada veel haavatamasse olukorda. Muuhulgas juhib inspeksioon tähelepanu, et tegemist võib olla agressiivse kauplemisvõttega, kuivõrd taoliste korduvate ja järjepidevate sõnumite saatmisega survestatakse tarbijaid ning nad võivad teha otsuseid, mida nad muul juhul ei teeks.

---

² ESS § 103¹ lõige 3

³ [Õigustatud huvi juhend](#) lk 7.

/allkirjastatud digitaalselt/

Geili Keppi
jurist
peadirektori volitusel